

Makine sektörü, dalgalı denizde yoluna devam ediyor

Makine sektörü, 2022 yılının beklenmedik şartlarına rağmen rotasından şaşmadı. 2022'de üretimde artış beklentisi yüzde 1 iken, 2023 için önceki yıllardan çok farklı bir görünümle yüzde 2'ye yakın gerileme öngörülüyor.

Makine sektörü, 2022 yılında büyük çaba göstererek beklenmedik koşullara rağmen yoluna devam ederken, gelecek yıla biraz da olsa güvenle bakıyor. Yüksek enflasyon ve Rusya-Ukrayna Savaşı'nın sonuçlarının sektör üzerindeki baskısı uzun süre devam etmesi, materyal kıtlığı ve tedarik zincirindeki sıkıntıların sürmesi, çok daha fazla ülkenin korumacı önlemlere geri dönmesi bekleniyor.

İklim nötr ekonomi orta ölçekli makine firmaları ve onların teknoloji inovasyonları için önemli bir fırsatlar barındırırken, bu süreçte güvenilir ve karşılanabilir malzeme ve enerji tedariği büyük öneme sahip.

Tedarik zincirindeki sıkıntılar devam ediyor fakat azalıyor

Makine sektöründe üretim, tedarik zincirinde yaşanan sıkıntılar ve malzeme kıtlığı nedeniyle önemli ölçüde bozulmaya devam ediyor. Aralık ayının başında 600'den fazla üye şirketin katıldığı son VDMA flaş anketine göre, firmaların yüzde 74'ü ticari faaliyetlerinde bu sıkıntılar nedeniyle ciddi veya belirgin bozulmalar olduğunu belirtiyor. Haziran ayında bu oran yüzde 87 idi. Firmalar özellikle kimyasal, plastik ve metal ürünlerle ilgili sorunların gözle görülür şekilde hafiflediğini, elektronik komponentlerde ise düşüş eğilimi görülse de durumun ciddiyetini koruduğunu belirtmişlerdir. VDMA ekonomistlerine göre bu durum yılın son aylarında üretime pozitif katkıda bulunabilir. Ocak ayından Ekim ayı sonuna kadar makine sektöründe reel üretim, bir önceki yıla kıyasla yüzde 0,4 daha düşük gözükmekteydi. Yılın ilk on ayında sipariş alımı reel olarak bir önceki yılın yüzde 1 altında kalırken, Eylül'de verilen siparişlerin teslimatı 11,9 ay olarak çok yüksek seyretmekteydi.

VDMA anketi: Firmaların yarısı 2023 için iyimser

VDMA, önümüzdeki yıl da bu yılki zorlu ortamın değişmesini beklemiyor. Çin'de büyümenin zayıf kalması beklenirken, Rusya-Ukrayna savaşının yüksek enerji maliyetleri getirmeye devam etmesi ve dünya çapında merkez bankalarının yüksek enflasyon oranlarına artan faiz oranlarıyla yanıt vermesi bekleniyor. Ankete katılanların neredeyse yarısı (yüzde 48) 2023 yılı için iyimser ya da kısmen iyimserken, yüzde 38'i kararsız, yüzde 14'ü kötümser veya kısmen kötümser.

İstihdam artışı planlanırken, nitelikli iş gücü sıkıntısı devam ediyor

Makine sektöründe yaşanan güven istihdama da yansımaktadır. Eylül itibarıyla Almanya'da makine sektöründe 50'den fazla çalışana sahip firmalarda çalışan sayısı 1,019 milyon kişiye ulaşmıştır. Bu da bir önceki yıla kıyasla yüzde 1'lik bir artışa denk gelmektedir. Sektör hala Almanya'da en fazla kişinin istihdam edildiği endüstri kolu olmayı sürdürmektedir. Sonbaharda VDMA'nın anket yaptığı makine firmalarının yarısından fazlası (yüzde 54) bir sonraki yıl istihdam kapasitelerini artırmak istediklerini, yüzde 30'u ise aynı seviyede tutmak istediklerini belirtmiştir. Ancak firmalar bu pozisyonları doldurmakta halen zorlanmaktadır. Nitelikli iş gücü eksikliğinden ötürü ankete katılan firmaların neredeyse tamamı (yüzde 97) sorun yaşamaktadırlar.

Enerji için fiyat indirimi: Çok karmaşık ve bürokratik

VDMA, gaz kıtlığının da önlenmesi sayesinde makine sektöründeki firmaların enerji arzı riskleriyle iyi başa çıktığını belirtmektedir. Ancak Avrupa'daki devlet yardımı düzenlemeleri sebebiyle fiyatları indirmek oldukça kompleks bir hal almıştır. Makine firmaları bu karmaşıklık yüzünden yüksek maliyetlere rağmen yardımlardan faydalanmak istememektedirler.

İhracat teşviklerini sürdürmek ve genişletmek

Çin, Avrupa makine sektörü için oldukça önemli bir pazardır ve uzun bir süre de öyle olmaya devam edecek görünmektedir. Alman makine sektörü için Çin en fazla ihracat ve yabancı yatırım gerçekleştirilen ikinci ülkedir. Ancak Çin hükümetinin agresif ekonomi politikası orta ölçekli işletmeler için yeni zorluklar yaratmaktadır.

VDMA'ya göre Alman hükümetinin Çin ile olan ilişkisini hemen yeniden değerlendirmesi ve buna uygun bir strateji geliştirmesi önemlidir. Çin'e yapılan ihracat, Almanya'da yüksek ücretli ve nitelikli istihdam için önemlidir.

Sınırlı Etkisi ile Enflasyon Düşürme Yasası

Avrupa Birliği'nin şu an en önemli ticari partneri ABD ile arasındaki gerilim makine sektöründeki endişelerin önemli bir sebebidir. Amerikan Enflasyon Yasası (IRA) sebebiyle Avrupa'daki endüstriyel katma değer ve istihdamın ABD'ye kayıp kaymayacağı konusunda derin bir tartışma

yaşanırken, makine sektöründe bu durumun beklenmediği, yasanın etkisinin sınırlı kalacağını öngörülmektedir. Açıklanan yeni vergi kredilerinin yalnızca yenilenebilir enerji projeleri için geçerli olması nedeniyle öncelikle bunun parçası olan sektörleri etkileyeceği düşünülmektedir. Makine sektöründeki bazı önemli sektörler- örneğin paketleme makineleri, inşaat makineleri, tarım teknolojisi veya robot teknolojisi- dolaylı olarak etkilenecek, hatta artan Amerikan yatırımlarından fayda sağlayabileceklerdir.

Planlanan AB Tedarik Zinciri Yasası KOBİ'ler için uygun değil

VDMA'nın görüşüne göre, Avrupa'daki düzenleme şu an endüstriyel bir bölge olma açısından Avrupa'ya yarardan çok zarar verecek gibi gözükmektedir. VDMA, Avrupa'nın yeşil ve sürdürülebilir hedeflerini desteklemekte ancak bazı yasa tekliflerinin KOBİ'lerin gerçekliklerini dikkate almadan ortaya konulduğunu belirtmektedir. AB Tedarik Zinciri Kanunu ve Sürdürülebilirlik Raporlaması Direktifi'nin KOBİ'lere gereğinden fazla yük bindireceği ve rekabet güçlerini azaltabileceğini vurgulamaktadır.

"Manufacturing-X" Önemli Bir Dönüşüm Fırsatıdır

VDMA, Almanya ve Avrupa'da küçük ve orta ölçekli sanayi ile teknolojik egemenliğin rekabet gücünü korumak ve genişletmek için dijitalleşmeyi büyük bir fırsat olarak görmektedir. Manufacturing-X projesi bu alanda önemli bir rol oynayabilir. Projenin amacı, firmaların verilerini teslim etmeden güvenli bir şekilde paylaşabilecekleri, endüstri için destekleyici bir veri ekosistemi oluşturmaktır. VDMA projeyi en başından itibaren paydaşlarıyla birlikte desteklemektedir.

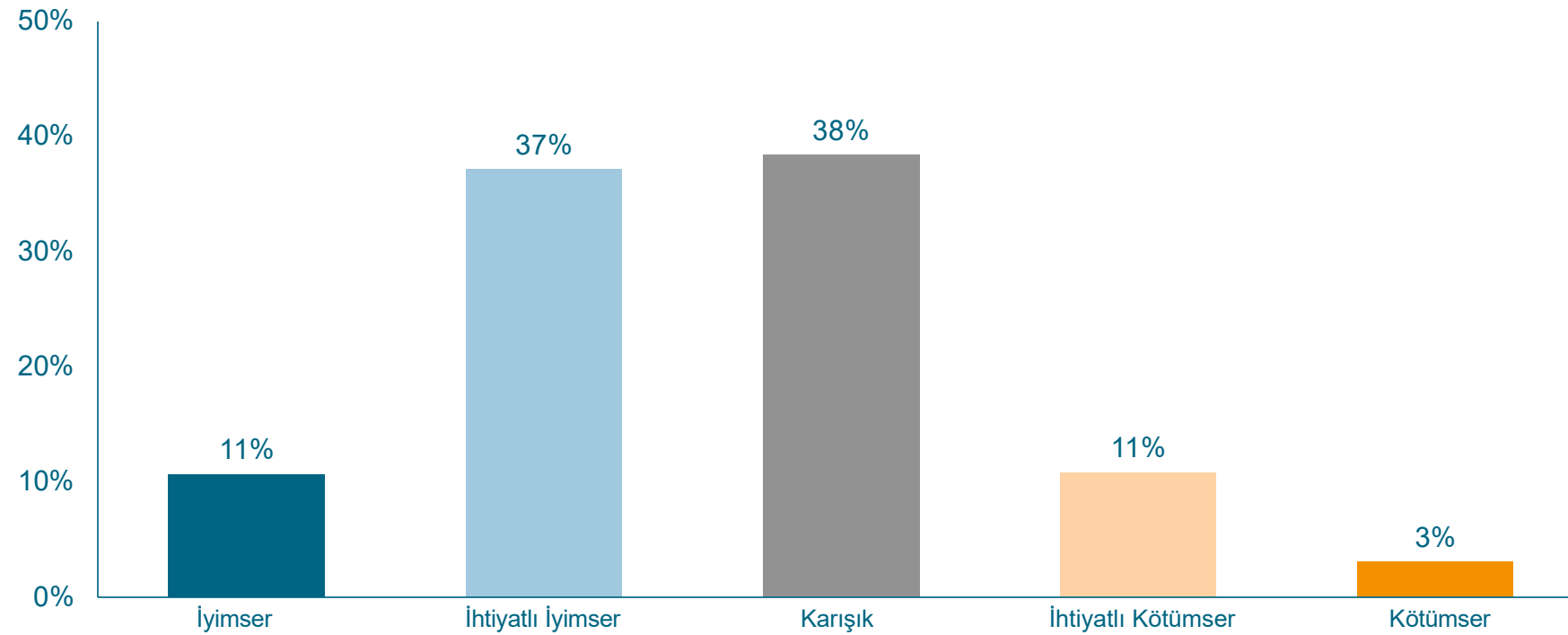
VDMA Flaş Anket

Aralık 2022

**Makine Sektöründeki
Beklenti ve Sorunlar**

Makine Sektörü: 2023 Yılına Dair Beklentiler

Değerlendirilebilir Cevaplar (N = 628)

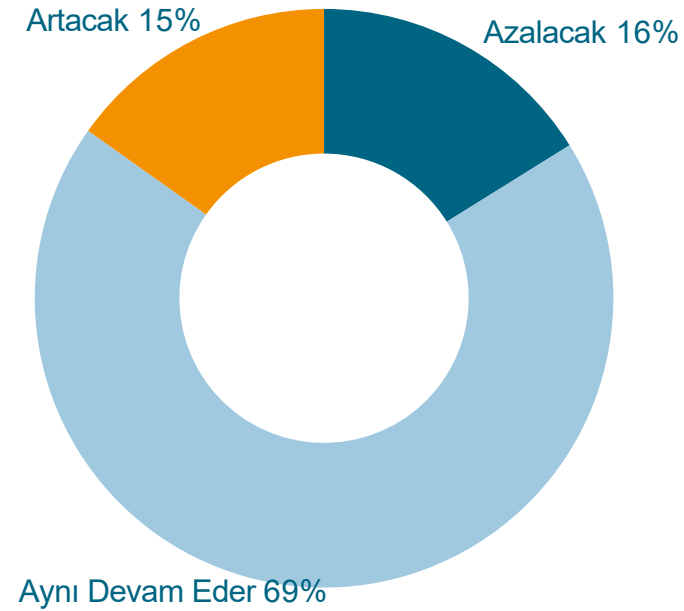

Kaynak: VDMA, 17. Flaş Anketi, 2 Aralık 2022

Makine Sektörü: Önümüzdeki 3 ay Tedarik Zincirinde Bozulmaların Gelişimine Dair Beklenti

Değerlendirilebilir Cevaplar N = 626

Tedarik Tarafı (tedarik zinciri)

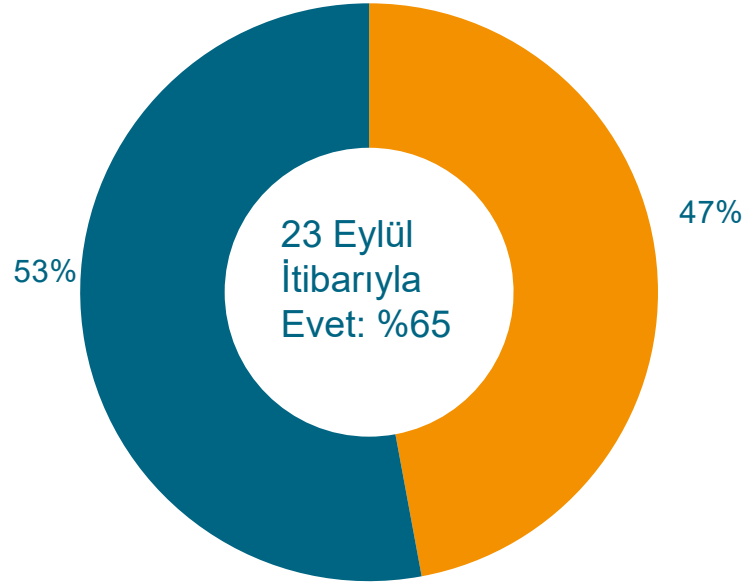
Kaynak: VDMA, 17. Flaş Anket, 2 Aralık 2022

Makine Sektörü: Enerji Tedariği için Sabit Fiyatlı Sözleşme Yapmakta Sorun Yaşıyor Musunuz?

Değerlendirilebilir Cevaplar N = 395

Doğal Gaz

■ evet ■ hayır

Değerlendirilebilir Cevaplar N = 423

Enerji Arzı

■ evet ■ hayır

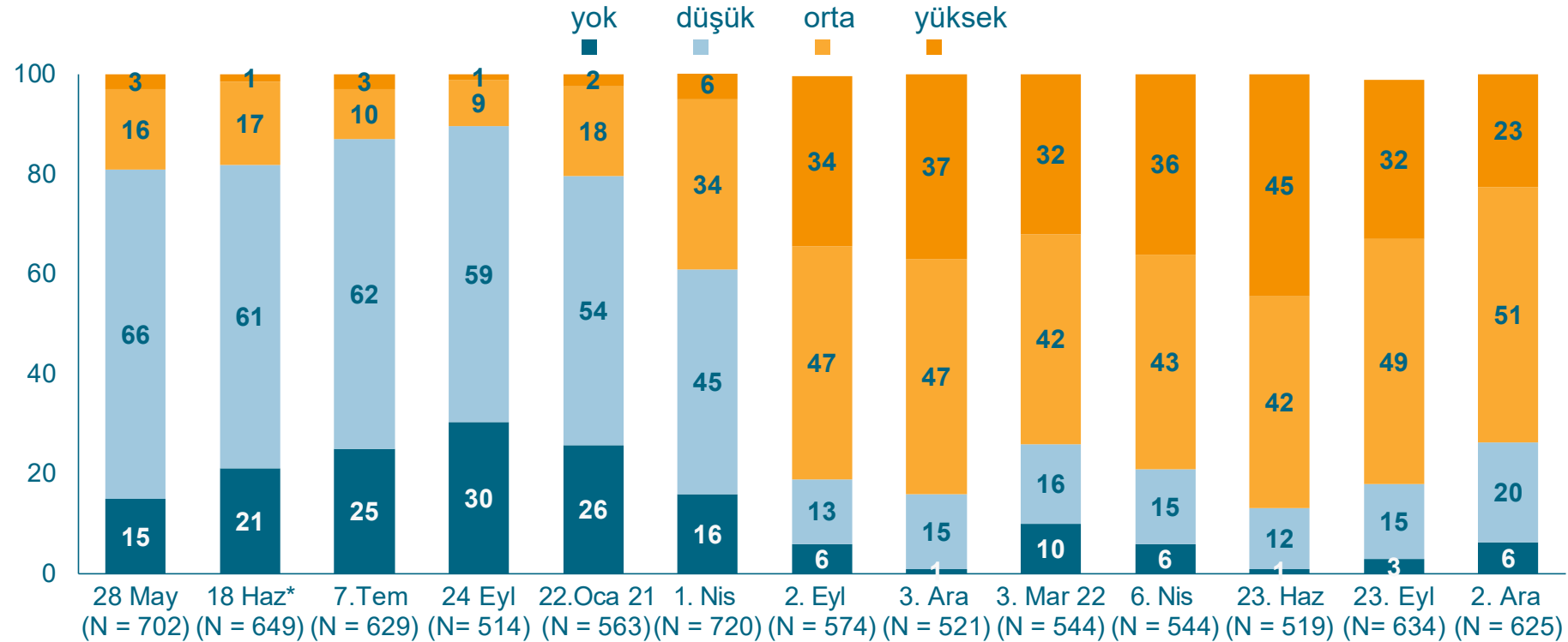

*Not: Ankete katılan firmaların %35'i doğal gaz (elektrik) için sabit fiyatlı bir sözleşme yapmakla ilgilenmemektedir.

Kaynak: VDMA, 17. flaş anket, 2 Aralık 2022

Makine Sektörü: Tedarik Zincirinde Bozulmalar

Değerlendirilebilir cevaplar içerisinde %

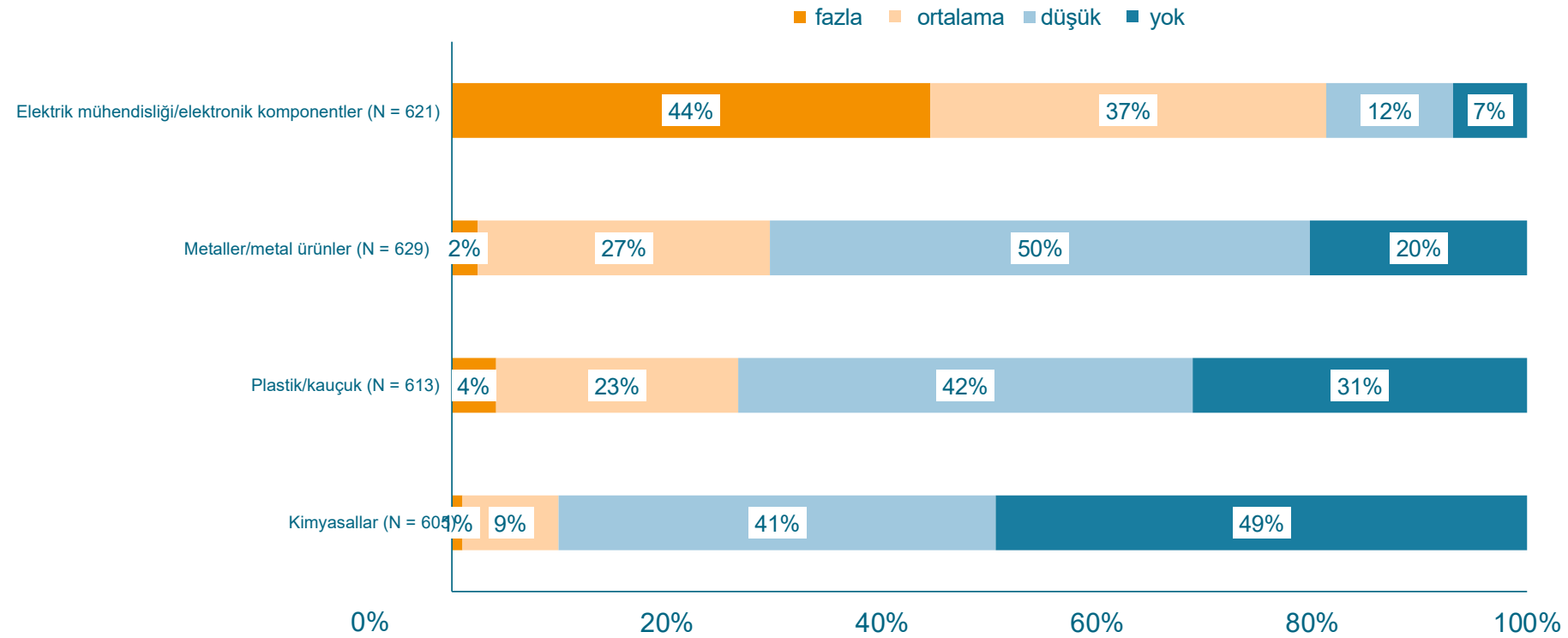
*değişen sorular sebebiyle bir önceki anketlerle karşılaştırılma imkanı düşüktür.

Kaynak: VDMA, flaş anket, Mayıs 2020'den Aralık 2022'ye

Makine Sektörü: Tedarik Sıkıntısı Değerlendirmesi

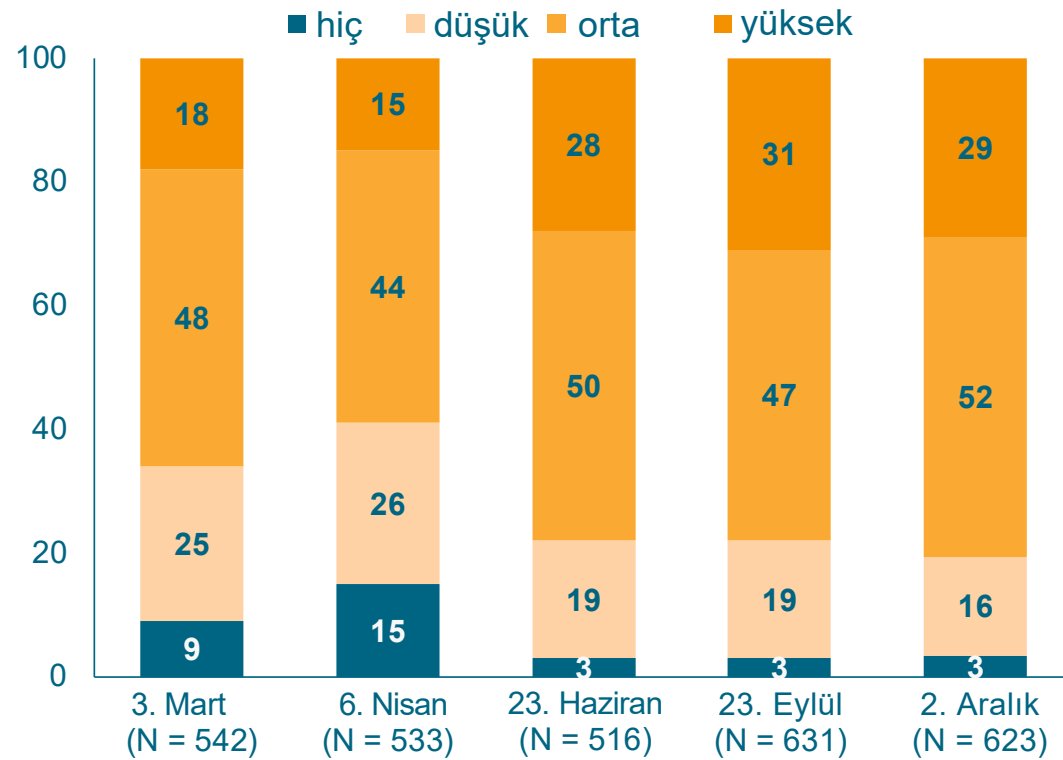
Değerlendirilebilir Cevaplar

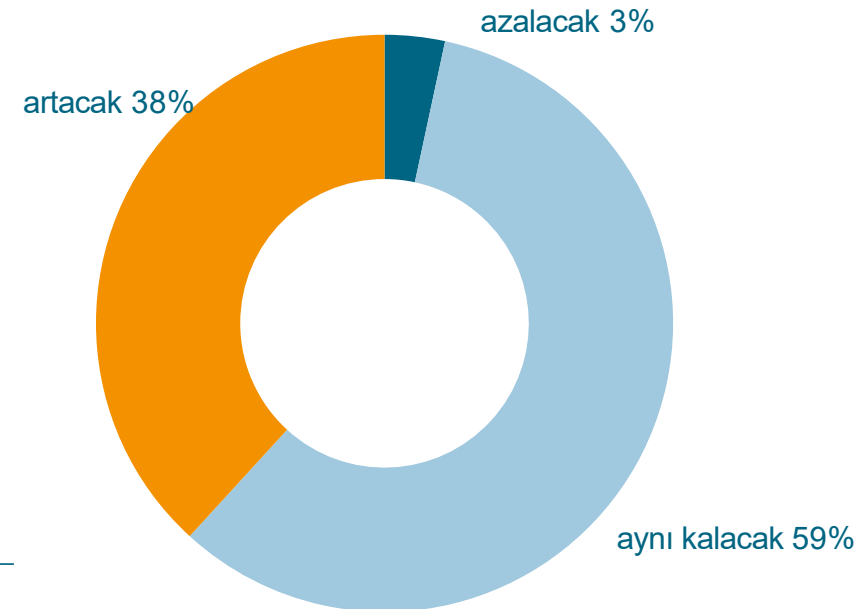
Kaynak: VDMA, 17. flaş anket, 2 Aralık 2022

Makine Sektörü: Nitelikli İş Gücü Eksikliği Değerlendirmeleri

Değerlendirilebilir Cevaplar N = 623

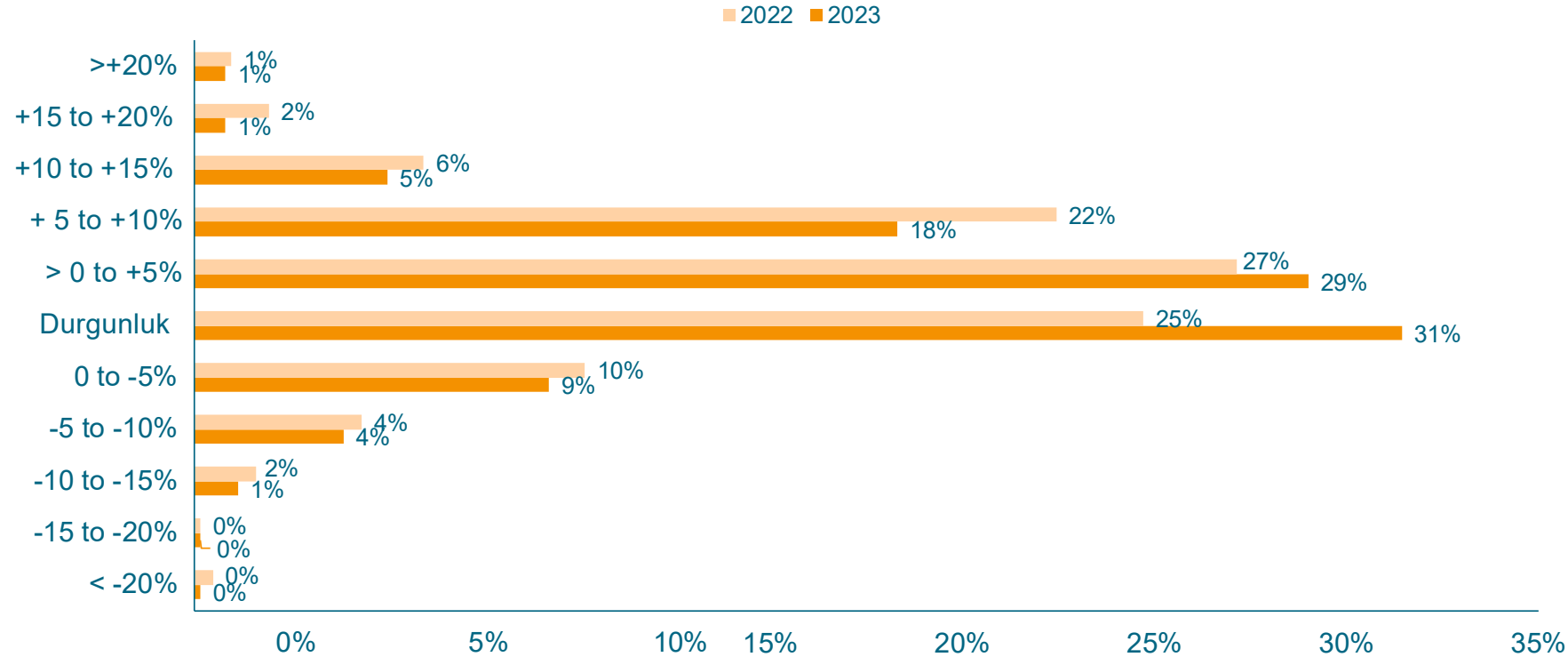
Önümüzdeki 3 Ayda Beklenen Değişim

Kaynak: VDMA, flaş anket, Mart 2022'den Aralık 2022'ye

Makine Sektörü: İstihdam (Çekirdek İş Gücü) Gelişimi 2022 ve 2023 (Önceki Yıl Sonuna kıyasla)

Değerlendirilebilir Cevaplar (N = 619 / N = 617)

Kaynak: VDMA, 17. flaş anket, 2 Aralık 2022